

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36015159	Chan do Monte	Marín	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CMIFC01	Sistemas microinformáticos e redes	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0230	Empresa e iniciativa emprendedora	2022/2023	3	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARTA LUISA POLLÁN GUIASOLA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O longo destes bloques temáticos procederemos o estudo de distintos aspectos que teñen incidencia e serán de utilidade para o alumno que no futuro faga uso da súa iniciativa emprendedora e proceda a creación do seu propio negocio ou empresa. Por iso e necesario que conte cunha formación empresarial que lle facilite o éxito. O tipo de negocio que se sole crear na nosa zona está constituído fundamentalmente por microempresas de carácter normalmente familiar. Farase incidencia nas exposicións en clase desta característica.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A iniciativa emprendedora.	A empresa. O espírito emprendedor. O plan de recursos humanos. A idea de negocio.	3	15
2	Empresa e contorno.	A localización empresarial. O entorno. A cultura empresarial. A responsabilidade social corporativa. Clases de empresas. Localización. Requisitos de persoa empresaria. O plan de produción. O aprovisionamento. <i>Valoración de existencias. Procesos básicos. O marketing. Investigacións de mercado</i>	10	30
3	Creación e posta en marcha. Valoración da IDEA. O plan de empresa	Valoración da IDEA. Estudo do Plan de empresa. Formas xurídicas. Responsabilidade legal do empresario. Proceso de constitución, legalización e posta en marcha. Vías de asesoramento. Axudas e subvencións. Plan de empresa.	25	30
4	Función administrativa. Inversión e financiación. Nocións básicas de contabilidade e fiscalidade.	Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento. Nocións básicas de contabilidade e fiscalidade. Plan financeiro. Documentos administrativos e de pagamento. Elaboración da documentación administrativo-financieira.	25	25

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A iniciativa emprendedora.	3

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor, identifica as capacidades asociadas a el e define ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector da informática.
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e creatividade, e pola súa factibilidade.
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito da informática, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de informática: materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.
Cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia. Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
Actuación das persoas emprendedoras no sector da informática.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras. Fontes de ideas: maduración e avaliación.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, a súa estrutura e a súa aplicación no ámbito da informática.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Empresa e contorno.	10

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, logo da análise da relación entre empresa e contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos, e dos valores culturais e éticos.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.
CA2.2 Analizouse o impacto da actividade empresarial no medio e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.
CA2.3 Identifícaronse os principais compoñentes do contorno xeral da empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de informática en función da súa posible localización.
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa informática, e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.
CA2.8 Identifícaronse, en empresas de informática, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.
CA2.11 Descríronse as actividades e os procesos básicos dunha empresa de informática, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou dunha mediana empresa de informática: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou dunha mediana empresa de informática: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
A persoa empresaria. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial; comunicación e imaxe corporativas.

Contidos

Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.

Descrición dos elementos e das estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Creación e posta en marcha. Valoración da IDEA. O plan de empresa	25

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e a súa posta en marcha.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cumpran para desenvolver a actividade empresarial.
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa, con determinación das vantaxes e das desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector da informática.
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.
CA3.6 Identificáronse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.
CA3.7 Identificáronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou unha mediana empresa.
CA3.8 Analizáronse as axudas e as subvencións para a creación e a posta en marcha de empresas de informática, tendo en conta a súa localización.
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.

4.3.e) Contidos

Contidos
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal da persoa empresaria.
Fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial, así como para a súa posta en marcha.
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de informática.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Función administrativa. Investimento e financiación. Nocións básicas de contabilidade e fiscalidade.	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou unha mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resumos anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa informática, con diferenciación dos tipos de impostos no calendario fiscal (liquidacións trimes)
CA4.4 Formalizouse con corrección a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena ou unha mediana empresa de informática, mediante procesos
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro, e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.

4.4.e) Contidos

Contidos
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena ou dunha mediana empresa no sector de informática.
Concepto de contabilidade e nocións básicas: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de informática: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os obxectivos deste módulo están desenrolados en cada unidade didáctica e considéranse o mínimo que o alumno debe saber e interiorizar para superar o módulo. Son os relacionados a continuación e que o alumno demostrará acadar o definir, describir, relacionar, clasificar, calcular e resolver, segundo o caso, cuestións teóricas e prácticas sobre :

- Contabilidade, Rexistro Mercantil e fontes financeiras da empresa.
- Proxecto empresarial.
- Perfil do emprendedor.
- Formas xurídicas e a súa constitución, legalización, réxime legal, responsabilidades, encadramento na Seguridade Social, réxime fiscal.
- Localización física.
- Trámites administrativos e requisitos formais de constitución e legalización.
- Formas de financiamento.
- Documentación mercantil.
- Obrigas mercantís, fiscais e laborais.

Para conquistar ditos obxectivos o sistema de avaliación será continuo. Establecidos os obxectivos didácticos vámonos a fixar nos criterios de cualificación

Para cualificar positivamente a adquisición dos mínimos terase en conta si o alumno é capaz de :

- Recoñecer ou identificar o conxunto de accións ordenadas que compoñen o procedemento.
- Sabelo aplicar a situacións concretas.
- Xeneralizalo a outros contextos.
- Saber elixir o procedemento adecuado para resolver un determinado problema ou cuestión.
- Grao de autonomía e automatismo alcanzado no manexo do procedemento.

Para avaliar e cualificar usaranse técnicas variadas. Algunhas delas, son:

- Observación do traballo do alumno.
- Autoavaliación da interiorización dos distintos conceptos do curriculum.
- Revisión de actividades encomendadas individuais ou grupais.

-- Probas orais.

-- Probas específicas de avaliación: probas obxectivas que poderán consistir, ben por separado ou ben en miscelánea, no seguinte:

-- Probas obxectivas comentadas para ver o grao de comprensión.

-- Probas de definición de conceptos, para determinar os posibles erros de concepto e observar se organiza e expresa as ideas con propiedade e precisión, de forma oral e escrita..

-- Cuestións baseadas no estudo de casos : os alumnos han de mostrar comprensión dos conceptos apropiados e a súa capacidade para aplicalos a novos casos e exemplos.

--Cuestións de exposición temática para que mostren os seus coñecementos , capacidade de organización e exposición.

Para comprobar este nivel mínimo de coñecementos alcanzados durante todo o proceso de aprendizaxe , aplicarase un sistema de avaliación que permita graduar o dominio dos mesmos o inicio, durante, e o final do proceso instructivo.

A consecución dos obxectivos mínimos valorarase a través de probas obxectivas, con cuestións longas/curtas e resolución de supostos prácticos, segundo o caso ,aplicando, en todo momento e suposto , se e o caso, ,a lexislación vixente.

O proceso para acadar a avaliación positiva concrétase nos Criterios de Avaliación e Mínimos esixidos reflexados nos apartados anteriores.

Os alumnos han de ser avaliados conforme ao programa proposto para a consecución dos obxectivos esixibles.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

O módulo aválase U.D., polo que é necesario para a superación do módulo e para poder calcular a nota media final acadar unha puntuación mínima de 5 en todas e cada unha das U.D.

A nota final será o resultado de calcular a media ponderada de cada un das U.D. (A iniciativa emprendedora, empresa e contorno, creación e posta en marcha e función administrativa.

A cualificación de cada U.D. será o resultado de valorar probas escritas e traballos. En cada trimestre farase unha proba escrita (para superala tendrá que ter mínimo un 5) contará un 30% da nota, entrega de actividades (tendrá que ter un mínimo de un 5) contará un 50% da nota e dous traballos obrigatorios que contará un 20% da nota.

No caso de que non se entregue/realice algunha tarefa (traballo ou proba escrita) por causa non xustificada, esta terá un valor de 0 aos efectos de calcular a cualificación da UD. (O alumnado que presente un xustificante oficial por faltar o día da proba escrita ou entrega de traballo será convocado outro día para realizalo. Dito día será proposto pola docente para que non interfira nas tarefas de equipo ou individuais que se están a realizar, polo cal poderá ocorrer o caso de que non se poida convocar ao alumnado nese mesmo trimestre).

Os alumnos/as que na realización dalgunha proba (tamén si actividades ou tarefas sexan copia de outros compañeiros ou de internet) sorprendido con medios non permitidos , serálle retirada e ,acto seguido ,será convocado para unha proba oral de contidos similares.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

O alumno deberá repasar a materia impartida, resolver cuestións e supostos prácticos, normalmente incorporados os temas impartidos. De ser o caso tamén se lle pode aconsellar realizar esquemas e realizar traballos. Farase unha proba de recuperación na terceira avaliación. E imprescindible superala con a lo menos, un 5 en cada avaliación para considerarse superada e facela media. Antes da entrega de notas finais faráselle, de novo, outra proba obxectiva coa finalidade de recuperar as avaliacións non superadas. Nas probas propostas e necesario obter un mínimo de 5 para considerar como superada cada unha das avaliacións pendentes de superar.... A nota máxima coa que se cualificará será dun 5, coa que se fará a media aritmética da nota final.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Ao alumnado con perda do dereito a avaliación continua faráselle unha proba obxectiva que consistirá en resolver 10 cuestións de tipo teórico e práctico, cuxa valoración constará no impreso que se entregará coas diversas cuestións. A proba terá lugar na fecha sinalada pola normativa, normalmente xuño. Serán convocados coa antelación suficiente a través do taboleiro de anuncios do centro. A materia será a correspondente o curriculum oficial que desenrolada nesta programación. O aprobado situarase nun 5.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Períodicamente o profesor responsable desta programación fará un seguimento da mesma, para intentar adaptarse en todo o momento o previsto.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O profesor responsable intentará, o inicio do curso académico, facer unha aproximación a cada alumno para constatar o nivel académico co que acceden e circunstancias que poidan influír no seu rendemento académico. Ademais reunirase co equipo de avaliación para chegar as conclusións o mais aproximadas posibles.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Indicaráselle o alumno en cuestión as mellores medidas que o poidan reforzar e deste modo chegar a superar o módulo. Poden consistir en repasar, esquematizar, resolver cuestións...etc.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Fomentaránse valores como igualdade, responsabilidade, esforzo, puntualidade, respecto, respecto as diferencias, liberdade,..etc. Intentarásese promover unha educación para a paz, para a saúde e calidade de vida e de respecto o mediambiente. Respecto da educación para a saúde e calidade de vida farásese especial fincapé na saúde laboral.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

As actividades serán as programadas no plan proxecta: donas de si

10.Outros apartados

10.1) Difusión da programación ao alumnado

O primeiro día de curso farase un resumo da programación ao alumnado indicándolles os obxectivos do módulo, as unidades didácticas nas que se divide o módulo e cómo se van desenvolver as clases, indicándoselles os criterios de cualificación que se van aplicar para obter a nota. A programación estará a disposición do alumnado nun documento na aula virtual, e colgada na web do centro

10.2) Metodoloxía

Durante este curso, empregarase a aula virtual dende inicio de curso para a difusión de materiais, entrega de tarefas e mesmo comunicación . O alumnado deberá facer entrega do traballo realizado a través da aula virtual.

- As probas escritas e traballos que o alumnado debe realizar para avaliar a adquisición dos resultados de aprendizaxe establecidos para o módulo, entregaranse a través da aula virtual.

Para facilitar que os alumnos e alumnas estean familiarizados con estes recursos dixitais e non teñan dificultades co seu uso, desde o comezo do curso utilizarase a aula virtual do módulo como unha ferramenta mais no desenvolvemento das clases.